

Městský úřad Litomyšl

odbor životního prostředí

Ul. Bří Šťastných 1000, 570 20 Litomyšl

SPIS. ZN.: R/2025/62777
Č.J.: R/2025/62777/4
VYŘIZUJE: Ing. Olga Paclíková
TEL.: 461 653 420
E-MAIL: olga.paclikova@litomysl.cz

Záměr č. Z/2025/59743

OPRÁVNĚNÁ Olga Paclíková
ÚŘEDNÍ OSOBA: Zdislava Jansová
Lenka Havranová
Alexandra Pandulová
Vratislav Laška
DATUM: 12.6.2025

SOUHLASNÉ JEDNOTNÉ ENVIRONMENTÁLNÍ STANOVISKO

Městský úřad Litomyšl, odbor životního prostředí v přenesené působnosti podle ust. § 61 odst. 1 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, jako místně příslušný správní orgán podle ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 15 písm. a) zákona č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku (dále jen „ZJES“), podle ust. § 2 odst. 1, ust. § 6 odst. 1 ZJES a podle ust. § 149 odst. 1 správního řádu vydává **souhlasné závazné stanovisko** na základě žádosti doručené dne 31.3.2025 Obcí Čistá, IČO 00276545, Čistá 376, 569 56 Čistá, která je zastoupená na základě plné moci DI PROJEKTEM s.r.o., IČO 01873687, Chelčického 686, Rosice, 533 51 Pardubice (dále jen „žadatel“) dle ID dokumentace č. SR00X00UN5SS pro záměr:

Bezpečná doprava v obci Čistá, chodník, II.etapa

I.

Záměr „Bezpečná doprava v obci Čistá, chodník, II. etapa“ je z hlediska vlivů na všechny dotčené složky životního prostředí

přípustný

za splnění podmínek:

1. Stavba bude provedena při neprůtočném stavu koryta.
2. Stavbu při protékaném stavu koryta je možné provést pouze, pokud průtok v dotčené části koryta bude po delší dobu než 30 po sobě následující dnů. V takovém případě budou v korytě v.t. provedeny provizorní sypané hrázky, které dočasně ochrání prostor staveniště. Pod ochranou hrázek bude pak provedena stavba podpěr a dalších prvků v korytě či březích vodního toku.
3. Stavba realizována v souladu se standardem péče o přírodu a krajinu SPPK A01 002:2017 OCHRANA DŘEVIN PŘI STAVEBNÍ ČINNOSTI.
4. Stavba lávky přes Jalový potok bude navržena a realizována v souladu s ČSN 73 6201 “Projektování mostních objektů”.
5. Na pozemcích, nacházejících se v záplavovém území Loučné, nebudou v době nebezpečí povodně a za povodně skladovány sypké nebo snadno odplavitelné látky a nebude zde zvyšována niveleta terénu.
6. Při provádění prací použité strojní a přepravní mechanismy budou udržovány v potřebném technickém stavu a budou zabezpečeny proti únikům provozních kapalin a mazacích medií do půdního pokryvu. Plnění provozních hmot v prostoru ochranného pásma do používaných mechanismů je možno realizovat jen na zabezpečených plochách k tomu určených.
7. Pokud v průběhu zemních prací dojde k úniku pohonných hmot nebo mazacích látek, budou stavební práce přerušeny, místo úniku ošetřeno příslušným sorbentem, kontaminovaná zemina bude odtěžena, odvezena na místo jejího zneškodnění a teprve poté bude pokračováno ve výstavbě. Staveniště pro tento účel bude vybaveno potřebnými sanačními pomůckami.
8. Při stavebních pracích budou minimalizovány jakékoli zásahy do horninového prostředí mimo

provádění vlastní stavby.

II.

Městský úřad Litomyšl, odbor životního prostředí, jako orgán státní správy ochrany zemědělského půdního fondu (dále jen OZPF), věcně a místně příslušný podle § 15 písm. k) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zem. půdního fondu, ve znění pozdějších změn (dále jen zákon ZPF):

A) uděluje podle § 9 odst. 8 zákona ZPF

s o u h l a s

k trvalému odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu v katastrálním území Čistá u Litomyšle části pozemků dle KN p.č. 966/5 o výměře 0,0006 ha, druh pozemku zahrada, p.č. 984/2 o výměře 0,0019 ha, druh pozemku zahrada, p.č. 984/1 o výměře 0,0003 ha, druh pozemku zahrada, p.č. 977 o výměře 0,0045 ha, druh pozemku zahrada, p.č. 1001/1 o výměře 0,0015 ha, druh pozemku zahrada a p.č. 1003/1 o výměře 0,0006 ha, druh pozemku zahrada, pro záměr stavby chodníku, II. etapa dle přiložené situace.

V zájmu ochrany zemědělského půdního fondu je žadatel (investor, stavebník) povinen zajistit následující opatření a podmínky:

1) Skrývka kulturních vrstev půdy z odnímaných pozemků

Dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona podle předběžné bilance zajistí žadatel (ten, v jehož zájmu je souhlas vydán) provedení skrývky kulturních vrstev půdy v rozsahu odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (0,0094 ha). V tomto případě bude skrývána kulturní vrstva v tl. 20 cm o objemu 18,8 m³, která bude uložena na deponii na pozemku p.č. 4007/1 a 4168/2 v k.ú. Čistá u Litomyšle a po dokončení stavby bude veškerá skrývka použita na ohumusování svahů podél chodníku. Než bude skrytá zemina použita, musí být řádně uložena na určených pozemcích a zabezpečena proti zcizování, zaplevelování a rozplavování.

2) O činnostech souvisejících se skrývkou kulturní vrstvy ornice i podorničí, jejím přemístění a zpětném využití povede investor stavby stavební protokol (stavební deník) dle vyhlášky MŽP č. 271/2019 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti OZPF. V protokolu uvádí všechny skutečnosti rozhodné pro posouzení správnosti, úplnosti a účelnosti využívání těchto zemin. Na vyžádání předkládá protokol orgánu ochrany zemědělského půdního fondu k posouzení plnění podmínek souhlasu.

3) V terénu budou viditelně označeny hranice odsouhlaseného záboru zem. půdy a zajistíte její nepřekročení.

4) Učiníte opatření k zabránění úniku pevných, kapalných a plyných látek poškozujících zem. půdní fond a jeho vegetační kryt.

5) Po dokončení výstavby, stavbu nechat geom. zaměřit a zábor zemědělské půdy uvést do souladu se skutečností.

6) Dle ustanovení § 11a odst.1. písm. b) zákona, se nestanoví odvozy za trvalé vynětí zemědělské půdy pro stavbu místní komunikace včetně součástí a příslušenství. Osoba, které svědčí oprávnění k záměru, pro který byl vydán souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, doloží, že se jedná o místní komunikaci a její příslušenství, jinak budou dodatečně vyměřeny odvozy za toto vynětí.

Žadatel je povinen orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, který vydal souhlas s odnětím:

a) doručit kopii pravomocného rozhodnutí, pro které je souhlas s odnětím podkladem, nebo rozhodnutí o souhlasu (§21), a to do 6 měsíců ode dne nabytí právní moci

b) písemně oznámit zahájení realizace záměru a to nejpozději 15 dnů před jejím zahájením.

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že záměr podléhá povolování podle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, se namísto správních úkonů stanovených jinými právními předpisy v oblasti ochrany životního prostředí dle § 2 odst. 1 ZJES vydává toto jednotné environmentální stanovisko (dále jen „JES“).

Městský úřad Litomyšl, odbor životního prostředí obdržel dne 31.3.2025 od Obce Čistá, Čistá 376, 569 56 Čistá, která je zastoupená na základě plné moci DI PROJEKTEM s.r.o., IČO 01873687, Chelčického 686, Rosice, 533 51 Pardubice žádost o vydání koordinovaného stanoviska, jehož součástí je JES pro záměr „Bezpečná doprava v obci Čistá, chodník, II. etapa“. Protože žádost nebyla úplná správní orgán vyzval žadatele k doplnění podání. Žádost byla doplněna dne 29.5.2025.

Záměr obsahuje: Trasa chodníku navazuje na stávající chodník v obci Čistá u č.p. 18 a pokračuje podél opravované silnice III/36021 řešené samostatnou projektovou dokumentací na konec obce Čistá k obci Benátky k místu pro přecházení. Dále chodník pokračuje vlevo čtyřmi úseky k domu č.p. 322. Základní příčný sklon chodníku je max. 2,0%, podélný sklon je patrný z přílohy podélný profil a je od 0,30% do 2,99%. Chodník bude vystavěn na hraně stávající silnice III/360 21. Součástí stavby je lávka přes Jalový potok v ř. km 0,035. Prostá jednopólová konstrukce je navržena jako ocelobetonová dvoutrámová konstrukce se dvěma souběžnými válcovanými nosníky. V podélném směru nosné konstrukce se jedná o dva válcované nosníky vzájemně spojenými příčníky s monolitickou spráženou železobetonovou mostovkou.

Vzhledem k tomu, že předmětný záměr je z hlediska vlivů na všechny dotčené složky životního prostředí přípustný, dospěl příslušný orgán k závěru, že záměr lze ve vztahu k zájmům chráněným na úseku ochrany životního prostředí při respektování podmínek tohoto závazného stanoviska realizovat, a tedy vydat souhlasné jednotné environmentální stanovisko.

Záměrem budou dotčeny následující složky životního prostředí:

- ochrana zemědělského půdního fondu

Podkladem pro vydání jednotného environmentálního stanoviska byla podaná žádost a předložená dokumentace pro povolení záměru. Zpracovatel projektové dokumentace je DI PROJEKT s.r.o., IČ 01873687, Chelčického 686, 533 51 Pardubice.

Předmětné pozemky jsou dle BPEJ 5.58.00 a 5.25.54 zařazeny do II. a IV. třídy ochrany zemědělské půdy dle Vyhlášky Ministerstva životního prostředí České republiky č.48/2011 o stanovení tříd ochrany.

Daný záměr je v souladu s ÚPSÚ v zastavěném území a má jen minimální dopad na ochranu zemědělského půdního fondu.

Záměrem budou dotčeny následující složky životního prostředí:

- vodní hospodářství

Část stavby se nachází v záplavovém území vodního toku Loučná a stavba lávky přímo kříží koryto vodního toku Jalového potoka a se nachází v ochranném pásmu vodního zdroje vrtu CL-1 v Čisté. Ochranné pásmo vodního zdroje bylo stanoveno formou opatření obecné povahy, sp.zn.: SZ MěÚ Litomyšl/16124/2013 ZP/Pac; č.j.: MěÚ Litomyšl 04407/2014, dne 14. února 2014. Záplavové území bylo stanoveno formou opatření obecné povahy, Spis. zn.: SpKrÚ 27949/2014/OŽPZ; č.j. KrÚ 51875/2014, dne 6.8.2014. V souladu s ustanovením § 17 odst.1 vodního zákona se ke stavbám, které se dotýkají vodního toku a nacházejí se v záplavovém území a v ochranném pásmu vodního zdroje se vydává souhlas. Správní orgán stanovil podmínky (č. 4 až 8.) pro realizaci záměru tak, aby stavbou nedošlo ke zhoršení odtokových poměrů a k ohrožení jakosti povrchových, případně podzemních vod.

Záměrem budou dotčeny následující složky životního prostředí:

- ochrana přírody a krajiny

Popis stávajícího stavu

Jalový potok pramení pod masokombinátem Polička nad obcí Široký Důl v nadmořské výšce 583 m n. m. a v obci Čistá se vlévá do Loučné v nadmořské výšce 361 m n. m.. Délka toku je téměř 18 km. Na svém toku protéká zastavěným územím obcí Široký Důl a Sebranice. Na Území ORP Litomyšl protéká Jalový potok v celé délce poměrně ostrým údolím s vytvořenou údolní nivou širokou okolo 30 metrů. Celkové převýšení horní hrany údolí oproti údolnímu dnu se pohybuje okolo 30 – 40 metrů. Mimo zastavěnou část údolní nivy v intravilánu obce Sebranice, se v ní nachází většinou trvalý travní porost, pouze nad Čistou je niva částečně zalesněna. Travní porosty v nivě jsou většinou ekologicky nevhodné, pouze pod vysokým lesem jsou kolem břehů přítomny lemy devětsilu lékařského a nad Čistou jsou potom v nivě poměrně hojně porosty sněženky podsněžníku. Na svazích údolí jsou místy zachovalé jedliny s zvláště chráněnými druhy (např. oměj vlčí mor, lilie zlatohlavá, okrotice bílá). Nejvýznamnějším přítokem Jalového potoka je Leznický potok, který se do něj vlévá v obci Sebranice. Jak vyplývá z názvu vodního toku, tak jeho značná část je po většinu toku suchá a je protékána pouze za zvýšených vodních stavů. Úsek se soustavným průtokem vody končil pod obcí Sebranice, odtud je koryto po většinu roku suché až ke křížení vodního toku se silnicí přes Vysoký les do Trstěnic, kde dochází k vývěrům pramenů do koryta. Na krátkém úseku se však voda opět propadá do podloží. Nedaleko vodárny nad Čistou je hráz bývalé vodní nádrže, která je v současnosti po většinu roku suchá a bývalá zátoka je zarostlá vrbami. Pod nádrží je na pravém břehu travnatá stráž

s výskytem zvláště chráněných druhů, zvonečníku hlavatého a modráška bahenního. OOP nemůže z vlastní činnosti doložit přítomnost ichtyofauny ve vodním toku, nicméně ze dvou na sobě nezávislých ústních sdělení usuzuje na možnou přítomnost mřenky mramorované na spodním úseku Sebranic (výskyt v 90. letech 20. století uvádí Laštovica, hospodář MO ČRS Litomyšl, výskyt v 80. letech 20. století uvádí Urbánek, předseda ZO ČSOP Litomyšl).

Jalový potok je na většině svého toku, přesahující polovinu jeho délky významně ovlivněn geologickým podložím, kdy dlouhé úseky jsou protékány pouze periodicky. Není zde vyvinuto plnohodnotné společenstvo bentosu a jsou zde přítomny především druhy tolerující vysychání.

Úsek Jalového potoka dotčený stavbou se nachází v intravilánu obce Čistá u ústí tohoto vodního toku do Loučné v blízkosti komunikace III. třídy procházející intravilánem Čisté. Koryto vodního toku je v této lokalitě po většinu srážkově průměrných let suché, protékané je pouze po větších či dlouhodobějších srážkách či dříve v jarních měsících. Koryto má kamenitý substrát, který je tvořen deskovými kameny slínovce (opuky). Koryto je neupravené, oproti okolnímu terénu zahlučené o cca 1 m. Bezprostředně kolem mostku přes komunikaci, tj. do vzdálenosti cca 5 m od mostku se nenachází vzrostlé dřeviny rostoucí mimo les. Výše je přítomen kontinuální břehový porost, který je v blízkosti záměru složen z vrby bílé, lísky obecné, javory klenu, jasanu ztepilého atd. Nad lokalitou je tento biotop vymapován jako přírodní biotop L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy. Lesnatý údolní svah v pravobřežní Jalového potoka je vymapován jako přírodní biotop L3.1 Hercynské dubohabřiny.

Závěrem lze situaci shrnout tak, že Jalový potok na záměrem dotčené lokalitě po většinu běžných let není schopen plnit ekologické funkce vodního toku z důvodu absence průtoku. Ve vodním toku tudíž není přítomna ichtyofauna, bentické společenstvo, či vodní makrofyta typická pro vodní toky. Z tohoto důvodu je ekologický význam vodního toku nízký.

VKP

V ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) zákona je specifikován pojem významný krajinný prvek. Mimo jiné jsou v tomto ustanovení jako VKP taxativně vymezeny lesy, rašeliniště, **vodní toky**, rybníky, jezera a **údolní nivy**. Podle § 4 odst. 2 zákona jsou významné krajinné prvky chráněny před poškozováním a ničením a k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo snížení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko OOP. Mezi takové zásahy je demonstrativním výčtu uvedeno i umístění staveb.

V § 4 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí v platném znění, je ekologická stabilita schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce. Begon et al. 1997 charakterizují ekologickou stabilitu jako schopnost ekosystému zachovat se i za působení rušivých vlivů a reprodukovat své charakteristiky, přičemž ekologickou stabilitu určují dva faktory a to resistance a resilience. Resistance, kterou se rozumí schopnost odolávat nepříznivým vlivům. Resilience je pak schopnost ekosystému vrátit se po určitém narušení do původního stavu.

Vodní toky jsou svou povahou lineární, s jednosměrným proudem, typický je pro ně též proměnlivý průtok a neustálý pohyb substrátu dna, které je tak velmi nestabilním prostředím. Relativně nepatrná šířka toků (vzhledem k jejich délce) také znamená, že jsou velmi ovlivňovány okolními terestrickými ekosystémy, **proto se za „jednotkový“ říční ekosystém často bere tok včetně jeho celé říční nivy**. Nejvýznamnějšími faktory, které určují složení říčních společenstev, a to jak obratlovců, tak i bezobratlých, jsou obsah kyslíku, pH, teplota vody a průtok, který silně ovlivňuje i disturbance říčního dna (Begon et al. 1997).

Z popisu vodního toku i údolní nivy a z charakteru stavby zřejmé, že samotná stavba je nově navrženým bodovým prvkem, který může ovlivnit vodní tok či spíše vodní tok Loučná oproti současnému stavu na delším úseku při realizaci stavby například zakalením vody a chodu splavenin níže po proudu či pronikání výluhů z cementových směsí do vodního prostředí a svojí existencí jen na velmi malém úseku vodního toku. Negativní vliv na vodní tok přetrvávající i po realizaci stavby lze spatřit především ve změnách oproti současnému stavu, tj. především v opevnění koryta kamennou dlažbou do betonu, přičemž koryto je v současnosti s přirozeným charakterem. K negativnímu vlivu na vodní tok Loučná by došlo též v případě, že by došlo k realizaci stavby při protékaném korytě a k zakalování vody, která by vtékala do Loučné, v níž je přítomna ichtyofauna i bohaté společenstvo bentosu. Zvýšení zákalu a tedy i turbidity vede při dlouhodobém působení ke snížení fotosyntézy a ovlivnění reareace toků, níže k vypadávání sedimentu z toku a změně charakteru dna a v neposlední řadě také k poškození žaber ryb a zanášení těla a dýchacích orgánů bezobratlých živočichů. Proto je nutné stavbu realizovat v době, kdy koryto vodního toku není protékané. V případě, že stavba bude realizována v srážkově nadprůměrném období, v němž nebude možné realizovat stavbu při vyschlém korytě, budou v korytě v.t. provedeny provizorní sypané hrázky, které dočasně ochrání prostor staveniště. Pod ochranou hrázek bude pak provedena stavba podpěr. Aby nedošlo k poškození dřevin rostoucích mimo les, bude stavba realizována **v souladu se standardem péče o přírodu a krajinu SPPK A01 002:2017 OCHRANA DŘEVIN PŘI STAVEBNÍ ČINNOSTI**.

Po zvážení veřejného zájmu na ochraně přírody, který OOP spatřuje v ochraně VKP vodní tok Loučná a údolní niva a jejich ekologicko-stabilizační funkce a zájmu na straně žadatele, OOP konstatuje, že realizací akce dojde k marginálnímu negativnímu vlivu na VKP po dobu realizace stavby, avšak za předpokladu dodržení omezujících podmínek bude tento minimalizován a OOP dospěl k názoru, akci nedojde k významnější poškození VKP a tudíž je realizaci akce možné povolit.

Toto jednotné environmentální stanovisko bylo vydáno místo následujících správních úkonů:

Zákon o ochraně ZPF (334/1992 Sb.)

- Souhlas s odnětím půdy ze ZPF podle §9.

Zákon o vodách (254/2001 Sb.)

- Souhlas podle § 17 odst. 1.

Zákon o ochraně přírody a krajiny (114/1992 Sb.)

- Souhlas se zásahem do významného krajinného prvku § 4 odst. 2.

Na úseku životního prostředí byla předložená žádost dále posouzena z hledisek zájmů chráněných těmito předpisy:

- zákonem 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění
- zákonem 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění
- zákonem 541/2020 Sb., o odpadech, v platném znění
- zákonem 62/1988 Sb., o geologických pracích, v platném znění
- zákonem 100//2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění
- zákonem 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií, v platném znění

a bylo zjištěno, že zájmy chráněné těmito zákony nejsou dotčeny.

Platnost tohoto závazného stanoviska je 5 let ode dne jeho vydání s tím, že může být na žádost žadatele prodloužena v souladu s § 7 odst. 2 ZJES.

V tomto řízení o povolení záměru **není** Městský úřad Litomyšl, odbor kultury a cestovního ruchu, oddělení památkové péče, v souladu s § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, dotčeným orgánem a tudíž nebude vydávat k tomuto záměru žádné stanovisko či vyjádření.

Poučení

Závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu není samostatným rozhodnutím a nelze se proti němu odvolat. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část správního rozhodnutí vydávaného v následném řízení podle § 1 ZJES. Obsah závazného stanoviska lze napadnout v rámci odvolání proti rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno, postupem dle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu.

Ing. Olga Paclíková
vedoucí odboru životního prostředí
Městského úřadu Litomyšl

Obdrží:

Žadatel:

DI PROJEKT s.r.o., Chelčického 686, Rosice, 533 51 Pardubice

Na vědomí

Obec Čistá, Čistá 376, 569 56 Čistá